

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 12. februar 2009
Kontor: Statsretskontoret
Sagsnr.: 2009-7650-0005
Dok.: HSI40232

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

vedrørende

forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og lov om behandling af personoplysninger (udveksling af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder)

1. Høring

Betænkning nr. 1500/2008, som er afgivet af udvalget om udveksling af oplysninger inden for den offentlige forvaltning, og det heri indeholdte lovudkast har været sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Borgerservice Danmark, Børnerådet, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Danske Advokater, Danske Regioner, Dansk Erhverv, Dansk Erhvervsfremme, Danske Handicaporganisationer, Danske Ældreråd, Dansk Industri, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Det Centrale Handicapråd, Det Kommunale Kartel, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Forbrugerrådet, Foreningen af Børne- og Kulturchefer, Foreningen af Offentlige Anklager, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kommunernes Landsforening, Konkurrencesty-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

relsen, Landbrugsrådet, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Beskikkede Advokater, Landsforeningen af Forældre til Børn i Daginstitutioner, Landsforeningen af Landsbysamfund, Landsforeningen Ældresagen, LO, Offentligt Ansattes Organisationer, Politidirektørforeningen Politiforbundet i Danmark, Procesbevillingsnævnet, Præsidenten for Københavns Byret, Præsidenten for Retten i Odense, Præsidenten for Retten i Roskilde, Præsidenten for Retten i Ålborg, Præsidenten for Retten i Århus, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Pårørendegruppen for Svage Ældre, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Sammenslutningen af Danske Småøer, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforening, Skole og Samfund, Statsansattes Kartel, Statsforvaltningen Hovedstaden, Statsforvaltningen Midtjylland, Statsforvaltningen Nordjylland, Statsforvaltningen Sjælland, Statsforvaltningen Syddanmark, Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab, Sundhedskartellet og Ældremobiliseringen.

2. Udformningen af lovforslaget

Det fremsatte lovforslag svarer – med enkelte ændringer – til det lovudkast om ændring af forvaltningsloven og persondataloven, som er indeholdt i betænkningen.

3. Høringssvarene

3.1. Indledende bemærkninger

3.1.1. Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra følgende myndigheder, organisationer mv.:

Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Borgerservice Danmark, Børnerådet, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Danske Advokater, Danske Regioner, Danske Ældreråd, Datatilsynet, Domstolsstyrelsen, Forbrugerrådet, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Institut for Menneskerettigheder, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kommunernes Landsforening, Landsforeningen Ældresagen, LO, Offentligt Ansattes Organisationer, Præsidenten for Københavns Byret (på vegne af byretspræsidenterne), Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Pårørendegruppen for Svage Ældre, Retspolitisk Forening, Rigspolitiet og Statsforvaltningen Nordjylland (på vegne af statsforvaltningerne).

3.1.2. **Børnerådet, Danske Advokater, Danske Ældreråd, Domstolsstyrelsen, Kommunernes Landsforening, Præsidenten for Københavns Byret (på vegne af byretspræsidenterne), Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret og Rigspolitiet** har ikke bemærkninger til lovudkastet.

3.1.3. **Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Borger-service Danmark, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Danske Regioner, Datatilsynet, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Forbrugerrådet, Institut for Menneskerettigheder, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, LO, Offentligt Ansattes Organisationer, Pårørendegruppen for Svage Ældre, Retspolitisk Forening, Statsforvaltningen Nordjylland og Ældresagen** er fremkommet med bemærkninger til lovudkastet, jf. herom i det følgende nedenfor under pkt. 3.2.-3.7.

3.2. Valg af lovmodel

Akademikernes Centralorganisation (AC), Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), LO, Offentligt Ansattes Organisationer (OAO) og Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO) kan generelt støtte forslaget om, at betingelserne for forvaltningsmyndigheders udveksling af personoplysninger bør være de samme, uafhængigt af på hvilken måde udvekslingen sker, herunder om det sker elektronisk eller manuelt. De pågældende organisationer peger dog på nogle forskellige konsekvenser af den anbefalede persondatalov-model, som organisationerne finder uhensigtsmæssige, jf. herom nærmere nedenfor under pkt. 3.3.-3.5.

KTO har i øvrigt anført, at den foreslåede bestemmelse i forvaltningslovens § 28 – med sin henvisning til en række bestemmelser i persondataloven – er meget teknisk formuleret. KTO ville derfor foretrække, at forvaltningslovens § 28, stk. 1, kunne få en udformning, hvoraf det direkte fremgår, hvad der er gældende.

Danske Regioner og Statsforvaltningerne tilslutter sig anbefalingen om at samle reglerne om videregivelse af personoplysninger inden for den offentlige forvaltning i persondataloven. Også **Borgerservice Danmark** tilslutter sig den foreslåede regelforenkling på området, men peger

dog samtidig på, at man bør nytænke mere på området frem for fortsat at operere med ”gammelkendte termer og organisatoriske opbygninger”.

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at der foreslås ensartede regler for manuel og elektronisk videregivelse af oplysninger om borgerne.

Datatilsynet, som har deltaget i udvalgsarbejdet, har ikke bemærkninger til betænkningens indhold som sådan.

Advokatrådet finder, at der principielt bør udvises forsigtighed med at udvide adgangen til videregivelse af personoplysninger fra én myndighed til en anden. Advokatrådet har dog – særligt under hensyn til det hensigtsmæssige i at samle og ensrette reglerne på området – ikke bemærkninger til de ændringer i adgangen til manuel videregivelse af oplysningerne, som lovforslaget konkret indebærer.

Retspolitisk Forening finder, at en harmonisering af bestemmelserne i forvaltningsloven og persondataloven om videregivelse af personoplysninger inden for den offentlige forvaltning er et fremskridt, der skaber klarhed over regelanvendelsen i sager, hvor udveksling af personoplysninger er påkrævet. Foreningen noterer sig, at der ikke sker nogen svækkelse af den beskyttelse af fortrolige oplysninger, der er gældende i begge love i dag.

Forbrugerrådet har anført, at lovudkastet i praksis vil betyde en ringere beskyttelse af borgernes oplysninger. Forbrugerrådet vil dog ikke modsætte sig lovudkastet.

Justitsministeriet har noteret sig, at der i de afgivne hørings svar er bred tilslutning til forslaget om at gennemføre en forenkling af reglerne om adgangen til at videregive oplysninger inden for den offentlige forvaltning.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger (pkt. 2.1.3) finder Justitsministeriet – af de grunde, som udvalget har peget på i betænkningen – at adgangen til både elektronisk og manuelt at videregive personoplysninger mellem forskellige forvaltningsmyndigheder fremover alene bør reguleres af persondataloven. Denne løsningsmodel vil efter Justitsministeriets opfattelse ikke give anledning til retssikkerhedsmæssige betænkeligheder, jf. herved nærmere nedenfor under pkt. 3.3 og 3.4.

Med lovforslaget vil der således gælde samme adgang til at videregive personoplysninger mellem forvaltningsmyndigheder, uafhængigt af på hvilken måde udvekslingen sker, herunder om det sker elektronisk eller manuelt.

Det bemærkes i den forbindelse, at Justitsministeriet ikke kan tilslutte sig forslaget fra Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO) om, at forvaltningslovens § 28, stk. 1, bør udformes således, at det direkte fremgår af bestemmelsen, hvad der er gældende. Justitsministeriet lægger herved navnlig vægt på, at en sådan løsningsmodel – som anført af udvalget i betænkningen (side 52) – ikke ville løse de afgrænsningsproblemer, som eksisterer under de gældende regler, hvor det kan være vanskeligt at fastlægge, efter hvilket regelsæt en given videregivelse kan finde sted. Hertil kommer, at en indføjeelse af alle de relevante videregivelsesregler fra persondataloven, som efter forslaget skal gælde for manuel videregivelse af personoplysninger inden for den offentlige forvaltning – i form af en gengivelse i forvaltningslovens tekst af bestemmelserne i § 5, stk. 1-3, §§ 6-8, § 10, § 11, stk. 1, § 38 og § 40 – efter Justitsministeriets opfattelse (snarere) ville have den modsatte virkning end at gøre forvaltningsloven overskuelig for borgerne.

Med den valgte lovmodel fremgår det således tydeligt af lovteksten i såvel forvaltningslovens § 28, stk. 1, som i persondatalovens § 1, stk. 3, hvilke regler (i persondataloven) der gælder for manuel videregivelse af personoplysninger inden for den offentlige forvaltning.

3.3. Kriterierne for videregivelse

Akademikernes Centralorganisation (AC), Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Offentligt Ansattes Organisationer (OAO) og LO har peget på, at der ifølge lovforslaget vil ske en vis udvidelse af adgangen til manuelt at videregive oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, idet sådan videregivelse også vil kunne ske af hensyn til den modtagende myndigheds sagsbehandling. Efter organisationernes opfattelse udgør denne ændring et stort indgreb i de hensyn, der ligger bag forvaltningslovens § 28, dvs. indgreb i den enkeltes behov for, at særligt følsomme oplysninger ikke udbredes. Organisationerne efterlyser konkret dokumentation for, at databeskyttelsesdirektivet er til hinder for, at bestemmelsen i persondatalovens § 8 ændres.

Tilsvarende har **Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO)** peget på, at det bør undersøges nærmere, om databeskyttelsesdirektivet er til hinder for at ændre persondataloven på det nævnte punkt.

Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF) har oplyst, at man støtter udvalgets anbefaling om, at bestemmelserne i persondatalovens § 5, stk. 1-3, om god databehandlingskik mv. også bør gælde for manuel videregivelse af personoplysninger mellem forvaltningsmyndigheder. FTF støtter også udvalgets anbefaling om, at adgangen til manuelt at videregive såvel fortrolige som ikke-fortrolige oplysninger bør være omfattet af persondatalovens regulering af videregivelsesadgangen inden for den offentlige forvaltning.

FTF mener som udvalget, at videregivelse af oplysninger om juridiske personer fortsat skal reguleres i forvaltningsloven, idet persondataloven bør være forbeholdt personoplysninger.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger (pkt. 2.1.2.2.1) vil en konsekvens af persondatalov-modellen være, at der vil ske en vis udvidelse af adgangen til at videregive personoplysninger inden for den offentlige forvaltning, idet der bl.a. i forhold til de gældende regler vil være en øget mulighed for at videregive oplysninger, hvis det er nødvendigt for den modtagende myndigheds sagsbehandling. Baggrunden herfor er, at betingelserne for udveksling af personoplysninger i henholdsvis forvaltningsloven og persondataloven er udformet forskelligt, og at det således bl.a. følger af persondatalovens § 8, stk. 2, nr. 3, at det er muligt at videregive oplysninger, hvis det er nødvendigt for den modtagende myndigheds sagsbehandling, hvilket ikke kan ske efter forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 4.

Det anførte gælder dog ikke for myndigheder, der udfører opgaver inden for det sociale område, idet bestemmelsen i persondatalovens § 8, stk. 3, svarer til reguleringen i forvaltningslovens § 28. Herudover er der inden for en række lovområder fastsat særlige regler om, hvornår en forvaltningsmyndighed kan videregive personoplysninger til en anden forvaltningsmyndighed. Dette er således bl.a. tilfældet efter lov om retssikkerhed og administration på det sociale område samt efter sundhedsloven. Der kan i den forbindelse henvises til betænkningens side 43 ff.

Den ordning, som følger af persondatalovens § 8, stk. 2, nr. 3, blev indført efter nøje overvejelser og på baggrund af bl.a., at ordningen ville

svare til, hvad der fulgte af den daværende lov om offentlige myndigheders registre.

Justitsministeriet er ikke bekendt med, at bestemmelsen i persondatalovens § 8, stk. 2, nr. 3, hvorefter de af § 8 omfattede følsomme oplysninger efter en konkret vurdering kan videregives til brug for den modtagende myndigheds sagsbehandling, skulle have givet anledning til problemer eller betænkeligheder i praksis.

Med lovforslaget foreslås det derfor – i overensstemmelse med udvalgets anbefaling – at manuel videregivelse af personoplysninger undergives den samme regulering, som (efter persondataloven) allerede gælder i forhold til videregivelse af personoplysninger til en anden forvaltningsmyndighed ved hjælp af edb eller i tilknytning til et manuelt register. Det bemærkes i den forbindelse, at der efter persondatalovens § 7, stk. 2, nr. 4, kan ske videregivelse af oplysninger om bl.a. racemæssig eller etnisk baggrund, politisk eller religiøs overbevisning samt oplysninger om helbredsmaessige forhold og seksuelle forhold, hvis det er nødvendigt af hensyn til offentlige myndigheders behandling af oplysninger som led i myndighedsudøvelse. Bestemmelsen i § 7, stk. 2, nr. 4, der (også) giver adgang til at videregive følsomme personoplysninger af hensyn til den modtagende myndigheds sagsbehandling, er indsat i persondataloven med henblik på at gennemføre databeskyttelsesdirektivets artikel 8, stk. 2, litra e.

3.4. Samtykkekravet

Akademikernes Centralorganisation (AC), Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Offentligt Ansattes Organisationer (OAO) og LO foreslår, at de krav til et samtykke, som følger af forvaltningsloven, overføres til persondataloven (samtidig med ændringen af forvaltningsloven). Organisationerne er af den opfattelse, at forvaltningslovens krav til samtykke er mere betryggende, bl.a. fordi et samtykke efter forvaltningslovens § 28 bortfalder automatisk og ikke kun, når den registrerede tilbagekalder sit samtykke i overensstemmelse med persondatalovens § 38.

Ældre Sagen anbefaler, at de nugældende krav til et samtykke i forvaltningslovens § 28 opretholdes. Foreningen peger i den forbindelse på, at der i den nugældende § 28 i forvaltningsloven kræves skriftligt samtyk-

ke, som skal angive, hvilke oplysninger der må videregives til hvem og hvorfor. Efter foreningens opfattelse er disse krav betydeligt mere upræcise i lovudkastet, idet der ved et samtykke blot forstås ”enhver frivillig, specifik og informeret viljestilkendegivelse” fra den, oplysningen angår. Herved vil der efter foreningens opfattelse blive åbnet mulighed for fortolkningsstvív og manglende klarhed i samtykkets afgivelse, anvendelse og formål.

Statsforvaltningen Nordjylland finder – med henvisning til de krav, der efter persondatalovens § 3, nr. 8, stilles til et samtykke – ikke, at der foreligger afgørende betænkeligheder ved at ophæve forvaltningslovens samtykkeregler.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger (pkt. 2.1.2.2.3) vil en konsekvens af at indføre persondatalov-modellen være, at de skærpede krav til samtykke i forvaltningslovens § 28 – herunder kravet om skriftlighed og reglen om, at et samtykke bortfalder senest et år efter, det er givet – ikke længere gælder i forhold til manuel videregivelse af personoplysninger mellem forskellige forvaltningsmyndigheder.

Det vil i stedet være de krav til samtykke, der følger af persondataloven, der vil gælde for denne form for videregivelse, jf. herved persondatalovens § 3, nr. 8. Dette skyldes, at samtykkekravet vil skulle forstås i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i persondataloven (dvs. i overensstemmelse med persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 1, § 7, stk. 2, nr. 1, og § 8, stk. 2, nr. 1).

Efter persondatalovens § 3, nr. 8, skal et samtykke – for at være gyldigt – være udtryk for en frivillig, specifik og informeret viljestilkendegivelse, hvorved den registrerede indvilger i, at oplysninger, der vedrører den pågældende selv, gøres til genstand for behandling.

Det er i den forbindelse vigtigt at være opmærksom på, at kravet om, at et samtykke skal være frivilligt, betyder, at samtykket ikke må være afgivet under tvang. Dette gælder, uanset om det er den afgivende forvaltningsmyndighed eller andre, der øver pression over for den pågældende.

I kravet om, at der skal være tale om et specifikt samtykke, ligger, at et samtykke skal være konkretiseret i den forstand, at det klart og utvetydigt skal fremgå, hvad det er, der meddeles samtykke til. Det skal således af et meddelt samtykke fremgå, hvilke typer af oplysninger der må videregives,

hvem der kan foretage videregivelsen af oplysninger om den samtykkende, og til hvilke formål behandlingen kan ske.

At samtykket skal være informeret betyder, at den samtykkende skal være klar over, hvad det er, vedkommende meddeler samtykke til. Den afgivende forvaltningsmyndighed må således sikre sig, at der gives den samtykkende tilstrækkelig information til, at den pågældende kan vurdere, hvorvidt samtykke bør meddeles.

Der gælder ikke noget formkrav til et samtykke efter persondataloven. Der kan således være tale om såvel skriftligt som mundtligt samtykke fra den registrerede, ligesom samtykket også vil kunne gives digitalt eller på anden måde, der indebærer en aktiv handling fra den registreredes side. Da bevisbyrden for, at der foreligger samtykke, der opfylder lovens krav, påhviler den pågældende forvaltningsmyndighed, anbefales det dog i forarbejderne til bestemmelsen, at et samtykke i videst muligt omfang afgives skriftligt, idet der herved opnås klarhed omkring samtykkets rækkevidde. Dette vil navnlig gælde, hvis der gives samtykke til videregivelse af oplysninger, som er af følsom karakter, eller hvis samtykket i øvrigt har stor betydning for en eller flere af de berørte personer.

Et meddelt samtykke efter persondataloven er ikke tidsbegrænset, men efter bestemmelsen i persondatalovens § 38 kan et samtykke tilbagekaldes. Tilbagekaldelse af et samtykke kan ske på et hvilket som helst tidspunkt.

Efter Justitsministeriets opfattelse er de krav til et samtykke, som følger af persondataloven, fuldt ud betryggende i forhold til at sikre, at der kun videregives personoplysninger på grundlag af et samtykke, hvis den registrerede er indforstået hermed. Justitsministeriet finder således ikke, at der er behov for at fastholde et krav om skriftlighed og om en 1-års grænse i forhold til visse typer af (følsomme) personoplysninger.

Hertil kommer, at definitionen af et samtykke i persondatalovens § 3, nr. 8, har sin baggrund i databeskyttelsesdirektivets artikel 2, litra h. Der ville derfor efter Justitsministeriets opfattelse kunne rejses tvivl om gennemførelsen af databeskyttelsesdirektivet, hvis de krav om skriftlighed og 1-års grænse, som følger af forvaltningsloven, generelt blev indarbejdet i persondataloven (samtidig med ændringen af forvaltningsloven), således som det foreslås i nogle af hørings svarene.

Efter Justitsministeriets opfattelse må den legale definition af et samtykke, der fremgår af persondatalovens § 3, nr. 8, således fastholdes i relation til de former for videregivelse, som falder ind under databeskyttelsesdirektivets anvendelsesområde. Konsekvensen heraf ville være, at de nævnte krav til et samtykke i forvaltningslovens § 28 alene ville kunne opstilles i forhold til den manuelle videregivelse (som i dag er omfattet af forvaltningsloven), hvilket ville betyde, at de eksisterende afgrænsningsproblemer mellem forvaltningsloven og persondataloven, som lovforslaget tilsigter at fjerne, fortsat ville foreligge i relation til spørgsmålet om samtykke.

Da en sådan retstilstand efter Justitsministeriets opfattelse ville være uhensigtsmæssig, og da der som nævnt efter Justitsministeriets opfattelse ikke er grundlag for den bekymring, som visse af de hørte organisationer har givet udtryk for, indebærer lovforslaget – i overensstemmelse med udvalgets anbefaling – at persondatalovens krav til et samtykke skal gælde, uanset om der er tale om manuel eller elektronisk videregivelse af personoplysninger mellem forvaltningsmyndigheder.

3.5. Datatilsynet (som tilsynsmyndighed for manuel videregivelse)

Datatilsynet har peget på, at tilsynet – af hensyn til forståelsen af den nye regulering – vil finde det hensigtsmæssigt, at det i et kommende lovforslag klart præciseres, at Datatilsynet ikke bliver tilsynsmyndighed i forhold til manuel videregivelse af personoplysninger mellem forvaltningsmyndigheder i tilfælde, hvor de materielle regler for videregivelsen findes i anden lovgivning, f.eks. den sociale lovgivning, skattelovgivningen mv.

Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF) støtter, at Datatilsynet får kompetence i forhold til manuel videregivelse.

Akademikernes Centralorganisation (AC), Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Offentligt Ansattes Organisationer (OAO) og LO er af den opfattelse, at hvis en sag om en offentlig myndigheds videregivelse af oplysninger også indeholder andre forvaltningsretlige elementer, bør alle elementer i denne sag, herunder også den del af sagen, der angår videregivelse af personoplysninger, som hidtil kunne behandles af Folketingets Ombudsmand.

Justitsministeriet kan imødekomme Datatilsynets ønske om at få præciseret tilsynets kompetence i forhold til manuel videregivelse af personoplysninger.

I lovforslagets almindelige bemærkninger (pkt. 2.1.3) er det således præciseret, at Datatilsynet ikke bliver tilsynsmyndighed i forhold til manuel videregivelse af personoplysninger mellem forvaltningsmyndigheder i de tilfælde, hvor regler for sådan videregivelse findes i anden lovgivning, såsom f.eks. lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Lovforslaget vil således alene indebære, at Datatilsynets kompetence udvides til (også) at omfatte spørgsmål om berettigelsen af manuel videregivelse af personoplysninger mellem forvaltningsmyndigheder, som hidtil har været omfattet af forvaltningsloven.

Det skal tilføjes, at Datatilsynet er omfattet af Folketingets Ombudsmands kompetence, jf. lov om Folketingets Ombudsmand § 7, stk. 1. Den omstændighed, at Datatilsynets kompetence (som nævnt) udvides til også at omfatte manuel videregivelse af personoplysninger mellem forvaltningsmyndigheder, indebærer således ikke, at Folketingets Ombudsmand afskæres fra at kunne behandle sådanne sager, som der er peget på i hørings svarene, jf. ovenfor. Hvis en sag om en forvaltningsmyndigheds videregivelse af personoplysninger også indeholder andre forvaltningsretlige elementer, vil alle elementer i denne sag, herunder også den del af sagen, der vedrører videregivelse af personoplysninger, således som hidtil kunne behandles af Folketingets Ombudsmand (i overensstemmelse med reglerne i lov om Folketingets Ombudsmand).

3.6. Øvrige bemærkninger

Datatilsynet foreslår, at Justitsministeriet overvejer, om der er behov for en informationsindsats - initieret af ministeriet - om de forventede regelændringer. Datatilsynet henviser herved til, at der er tale om ændring af lovgivningen på et område med betydning for mange myndigheder på alle niveauer.

Pårørendegruppen for Svage Ældre har peget på, at der gælder det særlige forhold for de svage ældre borgere, at de oftest ikke selv er i stand til at give samtykke, give oplysninger, kontrollere oplysninger, korrigerer oplysninger eller gøre indsigelse mod brug af oplysninger. Foreningen finder det vigtigt, at alle instanser og myndigheder gør sig dette

forhold klart, og at der er overvejelser omkring dette spørgsmål i lovgivningen.

Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF) peger på, at forvaltningsloven og persondataloven opererer med forskellige sanktionssystemer, idet persondataloven bygger på et erstatningsretligt princip, mens forvaltningsloven bygger på et kompensationsprincip. FTF henviser samtidig til, at kompensationsniveauet i forvaltningsloven typisk er højere end persondatalovens erstatningsniveau. Det er derfor FTF's vurdering, at overførslen af principperne i forvaltningslovens § 28 til persondataloven vil stille borgerne ringere i sanktionsmæssig henseende, hvilket FTF ikke kan støtte.

Justitsministeriet er enig med Datatilsynet i, at der vil kunne være behov for en informationsindsats om de kommende nye regler på området. Justitsministeriet vil derfor – efter vedtagelsen af lovforslaget – tage kontakt til Datatilsynet med henblik på udarbejdelse af informationsmateriale. Efter Justitsministeriets opfattelse vil dette i øvrigt også kunne tilgode de hensyn, som Pårørendegruppen for Svage Ældre har peget på.

For så vidt angår spørgsmålet om sanktionssystemerne i henholdsvis forvaltningsloven og persondataloven, skal Justitsministeriet bemærke, at der med lovforslaget ikke tilsigtes nogen ændring i forhold den gældende retstilstand.

3.7. Forvaltningslovens § 29

Akademikernes Centralorganisation (AC), Advokatrådet, Datatilsynet, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), LO, Offentligt Ansattes Organisationer (OAO), Retspolitisk Forening og Statsforvaltningerne har ikke bemærkninger til, at bestemmelsen i forvaltningslovens § 29 (om indhentelse af oplysninger om en ansøgers rent private forhold) opretholdes i sin nuværende udformning.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger (pkt. 3.3) kan Justitsministeriet – af de grunde, som er anført af udvalget – tilslutte sig, at bestemmelsen i forvaltningslovens § 29 opretholdes i sin nuværende udformning. Justitsministeriet har i den forbindelse noteret sig, at dette også støttes i de modtagne høringsvar.

3.8. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser mv.

Datatilsynet har anført, at lovforslaget efter tilsynets opfattelse vil indebære en ikke ubetydelig forøgelse af tilsynets arbejdsopgaver, idet tilsynet – i modsætning til i dag – vil få kompetence i forhold til manuelle former for videregivelse af personoplysninger inden for den offentlige forvaltning. Gennemførelsen af lovforslaget må således efter Datatilsynets opfattelse forudsætte, at tilsynet tilføres de fornødne ressourcer til at varetage disse opgaver på forsvarlig vis. Datatilsynet anmoder derfor om, at en forøgelse af tilsynets bevillinger indgår i ministeriets videre overvejelser på området.

Institut for Menneskerettigheder har anført, at Datatilsynet som udgangspunkt vil være en egnet tilsynsmyndighed. For at sikre effektivt tilsyn og klageadgang for borgerne, bør det dog efter instituttets opfattelse sikres, at Datatilsynet tilføres tilstrækkelige midler til at løfte opgaven.

Forbrugerrådet har peget på, at det bør sikres, at Datatilsynet har tilstrækkelige ressourcer til at føre tilsyn på området.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger (pkt. 4) skønnes lovforslaget at indebære årlige merudgifter for Datatilsynet på 0,5 mio. kr. Merudgiften vil blive indarbejdet på regeringens forslag til finanslov for 2010.